

Przedpłata
z przesyłką
pocztową
wynosi
12 keron

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
Administracja
we Lwowie
przy ulicy
Hetmańskiej
1. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 10 i 25 każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 22.

Dnia 25 listopada 1901.

XXVIII. rocznik.

Nakładem Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Romanowicz.

Treść: Okólnik. — Zaproszenie na poufną radę Delegatów Stowarzyszeń. — Zaproszenie na XIX. Walne Zgrom. Funduszu zaopatrzenia funk. stow. zarob. i gosp. — Okólnik w sprawie kredytu Stowarzyszeń. — Statystyka austriacka zarejestr. stow. kredyt. za r. 1898. (Ciąg dalszy) — Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc październik 1901. — Akcyjny Bank związkowy dla stow. zarob. i gospodar. (Ciąg dalszy). — Rozmaitości. — Ruch stowarzyszeń.

L. 2.388.

OKÓLNIK.

Na podstawie uchwały Wydziału Związku z dnia 18 listopada b. r. mamy zaszczyt zaprosić Szanowne Towarzystwa związkowe na

XXVII Walne Zgromadzenie

Delegatów Związku stowarzyszeń zarob. i gosp.

które się odbędzie

we Lwowie w sali obrad Gal. Kasy oszczędności (I piętro)
w dniach 13 i 14 grudnia 1901 roku.

Prosimy o wybór delegata, wczesne zawiadomienie nas o dokonany wyborze i wczesne nadesłanie ewentualnych wniosków do obrad (pkt. IX porz. dzien.), przyczem zwracamy uwagę:

że jeden delegat może zastępować trzy Stowarzyszenia (§ 10 statutu);

że delegatami nie mogą być płatni urzędnicy biura Związku (§ 10 statutu) i

że prawo wstępu i głos w obradach ma każdy członek Stowarzyszenia, należący do Związku, zaś prawo głosowania służy tylko delegatom (§ 9 statutu Związku).

Porządek dzienny XXVII Walnego Zgromadzenia obejmuje następujące przedmioty:

1 posiedzenie w piątek dnia 13 grudnia 1901
o godzinie 9 rano.

I. Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Związku.
II. Legitymacya delegatów Stowarzyszeń (§ 9 statutu).

III. Wybór Prezydym Zgromadzenia (§ 13 statutu).

IV. Sprawozdanie Wydziału z czynności za czas od 1 października 1900 do 30 września 1901 r. i dokonanych w tym okresie lustracji.

V. Sprawozdanie komisji kontrolującej o zamknięciu rachunkowem za r. 1900 oraz przedłożenie budżetu na rok 1902.

VI. Sprawozdanie Wydziału w przedmiocie Banku związkowego

VII. Wnioski Wydziału Związku:

a) w sprawie unormowania kosztów zarządu i stó-sunków służbowych urzędników w stowarzyszeniach;

b) w sprawie opodatkowania stowarzyszeń.

VIII. Wnioski Stowarzyszeń i delegatów.

Po południu od godziny 4 posiedzenia komisyjne w biurze Związku.

2 posiedzenie w sobotę dnia 14 grudnia
o godzinie 9 rano.

I. Sprawozdanie komisji o czynnościach Wydziału w roku ubiegłym.

II. Sprawozdanie komisji o lustracjach.

III. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu na rok 1901.

IV. Sprawozdanie komisji o innych wnioskach.

V. Sprawozdanie i wnioski o organizacyi Banku związkowego.

VI. Wybór uzupełniający na miejsce występujących z kolei członków Wydziału: Filipowicza Hilarego, Dr. Lechowskiego Wiktora, Romanowicza Tadeusza i Sękowskiego Stefana.

VII. Wybór komisji kontrolującej do sprawdzenia rachunków na rok 1902.

VIII. Oznaczenie miejsca przyszłego Walnego Zgromadzenia.

IX. Zamknięcie Zgromadzenia.

We Lwowie, dnia 18 listopada 1901 r.

Wojciech Biechoński,
prezes.

Narcyz Ulmer,
sekretarz.

Przeżydym Związku zaprasza Pp. Delegatów Stowarzyszeń na poufną naradę dnia 12 grudnia o godzinie 6-jej wieczór w biurze Związku — ulica Hetmańska l. 12.

ZAPROSZENIE

na

XIX. Walne zgromadzenie Funduszu zaopatrzenia funkcyjnarzeczów stów, zarob, i gosp.

które się odbędzie

we Lwowie, dnia 13 grudnia 1901 r.

o godzinie 5. po południu w lokalu Związku stowarzyszeń.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie, legitymacya delegatów i wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie z czynności i rachunków Zarządu za czas od 1 lipca 1900 do 30 czerwca 1901 r.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek o udzielenie Zarządowi absolutoryum.
4. Wybór dwóch członków Zarządu w miejsce ustępujących pp.: Gwidona Ruszczyńskiego i Władysława Terenkoczegego.
5. Wnioski członków i delegatów.

W końcu prosimy o nadesłanie do Zarządu, wszelkich wniosków, jakie Szanowna Dyrekcya, czy to imieniem Towarzystwa, czy P. T. Funkcyjnarzeczów przedłożył zamierza, najdalej do 10 grudnia b. r.

Z uchwały Zarządu Funduszu zaopatrzenia.

We Lwowie, dnia 15 listopada 1901 r.

Dr. T. Skalkowski.

Narcyz Ulmer.

L. 2.321.

We Lwowie, dnia 15 listopada 1901.

OKÓLNIK.

Celem ułożenia listy kredytowej na rok 1902 prosimy Szanowną Dyrekcję uprzejmie o nadesłanie najdalej do dnia 5 grudnia b. r. wniosku Swego co do wysokości potrzebnego kredytu w Banku krajowym i Galicyjskiej Kasie Oszczędności, którym to Instytucyom w pierwszej połowie grudnia b. r. listę kredytową do przyjęcia przedłożymy.

Podstawę do wymiaru kredytu stanowić będzie jak dotąd: wysokość kapitału własnego w udziałach i funduszu rezerwowym, wysokość stopy procentowej, pobieranej od pożyczek, członkom udzielanych, tudzież wysokość długów bankowych i wogóle kapitałów obcych.

Nadmienić zarazem musimy, że suma kredytu dla Stowarzyszeń została oznaczoną w Banku krajowym na 4,000,000 kor., Dyrekcya zaś Galicyjskiej Kasy Oszczędności, co roku również cyfrowo ogólną sumę kredytu dla Stowarzyszeń oznacza.

W granicach powyżej oznaczonych cyfr ogólnych pomieszczony być musi kredyt dla wszystkich związkowych Stowarzyszeń, których ilość przy niezminionej ogólnej dotacyi kredytu stale wzrasta. — Upraszamy więc najusilniej te Stowarzyszenia, które kredytu bankowego koniecznie nie potrzebują, ażeby przez ograniczenie swoich wymagań, umożliwiły korzystanie z kredytu Stowarzyszeniom mniej zasobnym, szczególnie w tych okolicach kraju, gdzie z powodu ubóstwa ludności i zbyt małej ilości wkładek oszczędności, brak gotówki silniej odczuwać się daje.

W zgłoszeniu o kredyt prosimy podać:

1. obecny stan majątku własnego w udziałach i rezerwach;
2. stopę procentową od pożyczek, członkom udzielanych, wraz z dodatkiem na administrację i innymi pobocznymi poborami;
3. wysokość dotychczasowego kredytu w Galicyjskiej Kasie Oszczędności i Banku krajowego, tudzież innych instytucyach.

Dla uniknięcia nieporozumień powtarzamy, że Stowarzyszenia, które do 5 grudnia b. r. odpowiedzi na niniejszy okólnik nie nadeszła, zostaną, jako niepotrzebujące kredytu, w liście kredytowej zupełnie pominięte.

Prosimy o dokładną odpowiedź na powyższe trzy pytania i kreślimy się z poważaniem

Wydział Związku stów, zarobkowych i gospodarczych.

Wojciech Biechoński,
prezes.

Narcyz Ulmer,
sekretarz.

Statystyka austriacka

zarejestrowanych stowarzyszeń kredytowych za rok 1898.

(Ciąg dalszy).

Następny rozdział, o sumie udzielanych przez stowarzyszenia kredytów, zaczyna się od następującej uwagi:

„Co do kredytów, przez stowarzyszenia zaliczkowe udzielanych, istnieje zasadnicza różnica między stowarzyszeniami kredytowymi systemu Schulzego z Delitzsch a systemu Raiffeisena. Podczas gdy ostatnie, jak już wspomniano, zasadniczo udzielają kredytu tylko swoim członkom, stowarzyszenia kredytowe systemu Schulzego rozciągają bardzo często swoją działalność na udzielanie kredytu nieczłonkom. W jakim stopniu to się dzieje, nie można było stwierdzić, ponieważ sprawozdania stowarzyszeń rzadko dają w tym względzie wyjaśnienia — bez wątpienia jednak ogromną wysokość, jaką osiągnęła suma kredytów u stowarzyszeń systemu Schulzego w porównaniu z kasami Raiffeisena, należy tej właśnie okoliczności przypisać — pomijając i to, że pierwsze udzielają krótkoterminowego kredytu wekslowego i że w skutek tego członkowie tych stowarzyszeń częściej w ciągu roku korzystają z kredytu»

Z pewnem zdziwieniem czyta się tę uwagę o udzielaniu kredytów nieczłonkom, jako o powodzie głównym wysokiej sumy udzielanych kredytów. Autorowi statystyki rządowej musi przecież być wiadomo, że udzielanie kredytu nieczłonkom pociąga za sobą pozbawienie ulg podatkowych, przyznanych przez ustawę podatkową tym stowarzyszeniom, które działalność swą ograniczają do samych tylko członków, a różnica w opodatkowaniu z ulgami a bez ulg jest tak znaczna że dla wielu stowarzyszeń pozbawienie ulgi jest wprost kwestją bytu. Musi mu być wiadomo, że tych stowarzyszeń, które udzielają kredytu nieczłonkom, jest stosunkowo bardzo mało. Statystyka rządowa, rozporządzająca całym aparatem rządowym, który we wszystkich swych gałęziach jest obowiązany do udzielania jej dat i wyjaśnień, mogła bardzo łatwo stwierdzić wprawdzie nie sumę kredytów, udzielanych nieczłonkom ale ilość stowarzyszeń, które to czynią, bo o tej wiedzy doskonale władze skarbowe, wymierzające podatek. A gdyby tę liczbę była stwierdziła, nie potrzebowałaby puszcząć się na domysły błędne — ale byłaby znalazła przy-

czyni wysokiej sumy udzielanych kredytów, leżąco o wiele bliżej i zupełnie prawdziwie.

Wprawdzie liczba kas Raiffeisena (2.055) jest nieco wyższa (o 165), niż stow. Schulzego z Delitzsch (1890) — ale wiadomo, że wobec umieszczenia kas Raiffeisena przeważnie po wsiach i szosupłego ich zakresu terytoryalnego, obejmującego zazwyczaj jedną parafię, różnica w liczbie członków jest ogromna: pierwsze mają (w r. 1898) członków 180.124 — drugie blisko milion, bo 948.987. Pierwsze zaczęły w Austrii powstawać w nieco większej liczbie dopiero około r. 1890 — rozwój drugich jest blisko o 20 lat starszy, więc w chwili powstawania tamtych, miały już tradycję i wyrobioną klientelę. Na wsi, gdzie jest właściwy teren działania kas Raiffeisena, potrzeba kredytu jest — co do wysokości sum — mniejsza, w miastach, gdzie system Schulzego górą, idzie głównie o kredyt przemysłowy i handlowy obracający się w znacznie wyższych kwotach. A jeżeli dodamy powód, podany nawiasowo („*abgesehen davon*“) przez autora urzędowej statystyki, że stow. Schulzego operują w niemalej mierze weksłami, przy czem obrót odbywa się 3 i 4 razy do roku — to widzimy że naturalnych przyczyn owej różnicy było tyle, iż nie potrzeba było uciekać się do domysłu o udzielaniu kredytu nieczłonkom.

Przechodzimy do cyfr. I tu znowu musimy uczynić uwagę co do obranego przez urzędową publikację systemu, któremu musimy zarzucić pewną niejedynolitość. Cyfry, wykazujące ilość członków, zaczęły się od roku 1890 — te, które się odnoszą do sumy udzielonych kredytów, zaczynają się od 1882. Dlaczego? Tego nie wyjaśniono. Idzie o cyfry, pozostające w tak ścisłym ze sobą związku, jak liczba członków i suma kredytów, jednolitość okresów powinna być zachowana, ażeby można cyfry porównywać i wnioski z nich wyprowadzać.

Nie chcąc czytelników nużyć zbytciem cyfr, podajemy tylko sumy udzielonych kredytów w ostatnim roku okresu t. j. w r. 1898:

	zł. w. a.
w stow. Schulzego z ograniczoną poręką	328,934.716
z tego w Galicyi	82,634.913
w stow. Schulzego z nieograniczoną poręką	140,545.879
z tego w Galicyi	21,241.776
w stow. Raiffeisena z nieograniczoną poręką	19,270.906
z tego w Galicyi	136.178
Ogółem w Austrii	488,751.501
z tego w Galicyi	104,039.862

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc październik 1901.

Miejscowość i firma	Stan bierny							Kapitał obrotowy	Stan czynny			
	Odziały	fundusz wowy	Wkłady	Pożyczki zaciągnięte	Saldo obrotu Banku Kraj.	Saldo odsetek	Rezerwa pozycy i obrotu		Pożyczki udzielone	Kasata rachom.	Rezerwa po stałan	Gotówka
Andrychów St. o. i. p.	66729	33382	302754	—	—	12781	1526	417175	852707	5914	53855	4698
Balz Tow. zalicz.	39750	20621	123361	9000	—	10280	20	203031	151133	3128	44714	4056
Biała Tow. kredyt. i oszcz.	54306	30153	127510	176402	—	7812	3857	400042	327895	4812	66784	551
Biecz Tow. wzaj. kredyt.	575563	2681	274571	—	—	11666	5137	351619	302537	1520	41521	6040
Bircza Tow. zal.	50415	18310	69760	109075	—	7711	2593	257864	241178	3424	8827	4434
Bohrka Tow. zal.	21761	6973	36617	12640	—	239	1439	84496	76033	3872	—	4591
Bochnia Tow. zal.	49219	9162	94286	11100	—	9810	1463	175140	156785	5578	10648	2029
Bolnowe Kaso zal. „Mach.”	46621	10435	67293	—	—	6388	396	13232	124869	4156	2279	327
Bolszowice Bank zal.	49450	12561	60988	33915	—	7877	760	16551	150984	2406	1616	543
Bonszów Pow. K. zal. i oszcz.	32623	4959	30950	32762	5943	6036	14	112735	101988	4687	6947	713
Brzesko Tow. zal.	125871	55914	570690	—	—	30424	26263	809161	587649	7297	20703	7183
Brzostek Tow. zal.	18550	3735	72342	9241	—	4832	—	108760	103938	2676	1037	1658
Brzozów P. T. zal.	63190	39814	518621	—	—	47357	29591	698573	569709	11922	87278	10652
Chranów Tow. zal.	63370	69072	1494655	—	—	51947	1014	1670558	151655	29800	65717	20436
Cieszyn Tow. oszcz. i zaliczek	571992	209909	3507455	—	—	114006	4731	4400096	4022136	51574	273904	60482
Czerniowice Bank pol. T. z.	12553	613	51381	—	—	3194	162	67703	62600	2261	2534	308
Czortkowa Bank zal.	38998	18934	374630	20000	—	23421	151	527133	471482	8140	36839	10674
Dąbrowa Tow. zal.	159279	79593	685659	64465	—	38910	61250	1089156	920554	15125	189248	14228
Debrice Tow. wzaj. kredyt.	118796	34021	614198	7220	5047	35343	7552	821977	754128	14000	33874	1994
Deznowe Tow. zal. „Poczet”	14826	4007	179222	—	—	10619	286	208960	190786	1537	72	16524
Dobryca St. pol. oszcz. „Wz. p.”	17882	4694	34574	24300	—	2362	—	84313	74249	2890	3375	8798
Dobromil Tow. zal.	67975	17763	105675	9600	415	10914	—	212342	190635	1633	1806	2618
Drohobycz T. zal.	113364	42887	735651	—	—	38752	4049	991719	825401	949	97743	2028
Dubiecko Tow. zal.	35105	7446	81765	21160	—	9347	466	155326	139960	398	8140	3835
Dukla Tow. zalicz.	62758	13226	252031	18203	4771	15948	—	366888	312778	6437	43442	4211
Dynów Tow. zal.	36154	8157	185187	15888	—	10018	4631	26 035	224339	3076	31840	729
Erysztat Bank polski	27628	5934	200798	21190	765	7997	413	264725	21176	2376	19204	1357
Gliniany Tow. zal.	95835	44410	337169	30082	2932	27908	129	588366	625095	8478	54025	170
Głogów Pow. T. zal.	96282	44025	735981	1460	—	40798	1927	938613	80853	9710	35520	7630
Gończa Tow. zal.	183556	101133	755459	379498	—	38975	45731	549351	1418464	18124	107977	4786
Grybów Tow. zal.	79301	26872	632554	17000	—	14600	38600	789501	723139	5108	5159	9596
Grzeszów Kaso zal. „Poczet”	2429	260	14716	—	—	1008	—	18412	16428	1168	420	891
Husiatyn P. T. zal.	39536	13940	203018	24956	3042	15728	2	300922	271188	5896	16061	6310
Jarosław Tow. zal.	185955	63933	368772	20279	—	21956	11019	671817	547360	12716	103390	8351
Jasło Tow. zalicz.	127889	8079	920288	85150	—	4284	217291	1427311	998532	14117	395580	16181
Jasieny T. pol. oszcz. „Wz. P.”	9205	1672	81588	—	—	3821	1496	47759	43282	1922	1262	1257
Jurkowiec St. pol. „Poczet i oszcz.”	44758	31296	935795	—	—	16323	—	328172	257857	3655	62796	3964
Kalwaria zebr. T. oszcz. i pol.	36598	3931	202933	21000	—	18804	3062	286326	275800	5059	3065	2399
Kasowice Tow. zal.	46398	18898	115812	17500	—	5986	3756	207749	172986	4432	27970	3061
Kasowice stronnictwa P. T. zal.	58595	25632	294205	—	—	14677	16229	409390	363120	5640	40056	10780
Kolbuszowa T. z. „Szer. Dziej.”	67995	3292	250600	—	—	15674	56044	422240	314188	2861	103347	2858
Kolomyja T. zal.	9433	14668	35700	64375	—	24231	9776	564378	506057	7992	46314	4015
Komarno Tow. zal.	73076	26374	226109	44630	—	3350	474	378228	308131	789	58503	3459
Krańów Bank chrześcijański	19457	2457	43326	7640	—	4111	—	76990	73114	2477	966	443
Krańów Tow. zal.	229974	52185	759756	259215	—	58417	20286	1379380	1204493	19573	99639	56132
Krańów Tow. kred. rok. i przen.	138078	39700	62043	255879	—	42833	15294	1112241	866472	17707	124359	3684
Lisko Tow. zalicz.	136897	52937	746202	214922	725	66787	—	1204476	114394	19820	50457	349
Lubaczów Tow. kred. miejskie	219746	28190	140476	21866	—	12767	—	423004	398098	7417	8855	18659
Lubaczów St. zal.	44355	9629	171165	32776	—	8585	910	268025	250516	5732	9853	1926
Lwów lwowi. Tow. zalicz.	41029	4411	11224	65128	—	5512	—	127299	117884	3540	4493	1882

Miejscowość i firma	Stan bierny							Kapitał obrotowy	Stan czynny				
	Udziały kor.	fundusz rozwojowy kor.	Wkłady kor.	Pożyczki groszowe kor.	Saldo przebieg kor.	Saldo zobowiązań kor.	Zapasy poczyt. kor.		Pożyczki udzielone kor.	Zapasy zobowiąz. kor.	Zapasy poczyt. kor.	Gotówka kor.	
Lwów T. z. sz. i sk. g. dr. l.	54234	15929	294271	50784	—	12672	35861	463790	445290	3824	12167	2410	
„ Tow. wuj. kred.	137150	21991	115756	162443	—	16288	—	449448	418508	9789	9062	12143	
„ T. eskoni. i zal.	54081	14492	26767	25528	—	7161	7881	139912	113278	3871	18116	3646	
„ Bank dla obrot. i przeb.	77814	7560	19000	175658	—	10637	32216	320790	232516	6224	62265	5215	
„ Związek kredytowy	70576	10120	32009	218026	—	9141	5022	314894	317618	5244	18650	8527	
„ Pow. Tow. zal.	31753	10442	141648	10000	—	—	—	193844	169588	3163	17278	3715	
„ Spółka teat. badaw.	31945	830	39463	58071	—	2938	96	133274	72296	3167	54111	3700	
Młot St. pat. „Waj. Jan.“	134862	55933	351136	—	—	26297	1457	602080	400077	9912	—	786	
Mielec Tow. zal.	38679	17354	234732	—	3915	8409	6570	309662	290881	2982	5359	10450	
Mikulińce Tow. zal.	3021	1719	5994	3400	—	587	—	14715	12969	586	299	862	
Milówka Stow. zastępc. i pat.	31594	14075	86641	11600	—	—	912	144822	11287	—	42623	912	
Mościńska Tow. zal.	74456	31066	266674	—	—	6952	2184	371332	309839	10706	46160	4627	
Nadworna Kasa. zal.	63647	6628	197357	32250	—	4002	10400	314189	261579	2324	42279	4997	
Stoła Pow. Kasa. zal. i oszcz.	10041	2758	35281	—	—	2749	—	50380	47756	511	3442	312	
Nowy Sącz K. zal.	185509	78241	1078954	—	—	57868	9178	1408754	1277014	13200	107782	10609	
Nowy Targ T. r. zal.	51773	3921	218505	2480	—	12920	12	290238	261542	7650	16257	4890	
Opoczno Kasa. zal. i oszcz.	16068	5643	39932	18888	—	3772	853	85155	75726	1080	2093	6258	
Oleśko Bank. zal.	2965	961	8425	2329	—	879	12085	27643	15967	267	11002	418	
Olkożyn Tow. oszcz. i pat.	258546	85447	1064038	—	—	74898	4600	1487682	1365627	8112	89260	26782	
Pilzno Stow. zastępc. i pat.	33356	19455	845139	34594	—	14785	4570	452342	426914	7518	17626	2834	
Podgórze St. p. i. o. „Wz. p.“	118999	54539	684502	51038	15810	27340	181	952454	920590	10396	4470	17028	
Podhajce Tow. zal.	52759	8165	170500	53607	2265	14872	188	302648	287317	6315	7044	1471	
Pruski k. m. rz. i. r. m. r. l. o.	2042761	118725	799258	46390	—	56703	49941	1281778	1086127	29334	132541	39976	
Radomyśl Stow. zastępc. i pat.	20420	10270	116955	36252	—	8899	101	195877	177552	2125	20060	940	
Radymno Kasa. zal.	46073	7376	69217	56350	—	8885	4572	184472	162841	3130	17466	1036	
Radzichów T. zal.	120336	40850	400528	—	—	28005	6904	595125	532283	9812	37866	15160	
Rawa Ruska Pow. K. zal. i oszcz.	37946	9597	181217	31100	8313	11977	2396	283047	262623	3185	10556	30042	
Rohatyn Tow. zal.	37514	22060	117214	—	—	9745	5902	192435	164729	3893	16867	1224	
Rudki Tow. zalicz.	52465	18644	222160	4000	—	9515	1573	308361	269277	5549	27110	4134	
Rudnik Kasa. zal. i o.	44298	7294	232780	5178	1913	12521	65	304056	286570	2684	12608	2194	
Rymanów Tow. zal.	54106	35523	336917	2431	—	18369	140	446877	360321	6329	52944	27695	
Sambor k. z. rz. i. r. m. r. l. o.	40165	12968	198546	24275	—	8908	2494	287356	210383	3809	67163	6000	
San. Wzrostu K. z. p. „Radość“	51191	19884	41438	50682	—	8509	531	189265	160793	1588	3912	2972	
Stalal. Tow. zal. i kredytowy	107872	45035	103470	205317	—	14018	3060	479272	417682	590	53015	7986	
Skawina Stow. pat. i oszcz.	32394	6903	101028	18670	—	9524	—	168519	162584	2092	978	2870	
Śniatyn Tow. zal.	39631	38886	189701	—	4539	10144	949	289856	234766	4584	41434	3078	
Sokal Tow. zalicz.	44458	37555	322180	17347	—	24698	605	449624	348948	5989	80749	13901	
Stajkówce Bank. miesz.	218545	65772	807008	229264	—	43173	3776	1367538	1179359	18540	150229	19410	
Staszów Kasa oszcz. i pat.	38873	7003	63515	31339	—	7518	1	148240	137612	4162	4917	1557	
Stryj Tow. zalicz.	100834	26364	241557	4500	—	22299	21497	417031	349991	19016	45019	8634	
Sucheńce T. K. zal.	28137	5326	78177	3000	—	2957	151	117449	108115	1210	6346	977	
Tarnobrzeg T. zal.	19052	25236	30928	—	1051	5079	4165	85571	58602	1818	24667	687	
Tłumacz St. kred.	31762	21773	283432	22790	—	20732	—	435490	374081	8748	46761	5910	
Turów Kasa. zal. i oszcz.	20785	1603	171664	—	—	10157	—	204158	19585	1250	—	3949	
Turka Pow. T. zal.	48065	7051	168498	49171	2415	11597	1081	286573	266686	65249	2288	5074	
Ulanów Tow. zal.	12456	2601	21001	16586	—	2594	454	54642	51274	1082	2111	174	
Urbiszów Tow. zalicz.	24643	5108	49484	42731	—	6824	1196	129485	120180	2262	4983	2059	
Wadowice Kasa. Tow. rz. i. r. m. r. l. o.	17495	2109	91074	11234	—	6317	956	129178	111674	5816	10111	1678	
Zakopane Tow. zal.	30724	9520	400135	—	—	18739	—	459118	377798	2803	76763	1759	
Zaleszczyki T. rz. „Wz. p.“	18035	2087	15992	10200	—	2699	—	44018	38584	1800	3344	288	
Zator Tow. zalicz.	9261	849	34646	3335	—	2069	—	50280	45305	977	5	39739	
Zbaraż Tow. zalicz.	64009	3073	104134	113585	6637	15749	15067	357166	326080	6511	18298	6194	
Złoczów Tow. zal.	144578	62994	496002	—	—	27840	21835	752752	649398	9501	86435	7418	
„ Kasa. zal.	41150	14766	116361	80054	—	10449	296	263676	246462	7815	3115	8063	
„ Żmigród Tow. zal.	27116	4803	134324	27410	—	9016	—	202670	195146	3030	3154	1838	
Złotów Kasa. zal. i oszcz.	50899	42144	34953	132801	3321	—	—	2106	266223	194469	6747	57339	7767
Złoty Pot. K. z. i. oszcz.	23770	9727	246255	—	—	10486	3796	294036	259556	7225	16477	16377	

W procentach wypada na stow.

Szulzego z ograniczoną poręką	67 ³ / ₁₀
na stow. z nieograniczoną poręką	
Schulzego	28 ⁸ / ₁₀
na takież Raiffeisena	30 ¹ / ₁₀
razem	1000 ⁰ / ₁₀

Zaś w Galicyi:

na stow. z ograniczoną poręką systemu Schulzego	77 ⁴ / ₁₀
na stow. z nieograniczoną poręką	
Schulzego	204 ⁰ / ₁₀
na takież Raiffeisena	02 ⁰ / ₁₀
razem	1000 ⁰ / ₁₀

W skutek mnożącej się ilości stowarzyszeń zmniejsza się przeciętna suma udzielonych przez jedno stowarzyszenie kredytów. Wynosiła ona w roku 1883 (znowu inna data początku okresu!) 222,613 zł. — zaś w r. 1898 już tylko 134,791 zł. — o 87,822 zł. mniej. W poszczególnych rodzajach stowarzyszeń wypada w r. 1898:

stow. Schulzego z ograniczoną poręką	277.114
w Galicyi	243.503
stow. Schulzego z nieogr. poręką	266.185
w Galicyi	246.997
kasy Raiffeisena	10.084
w Galicyi	9.598

Stosunku udzielonych kredytów do ilości członków w urzędowa statystyka nie raczyła obliczyć. Musimy ją wyreczyć:

Na jednego członka wypadało w r. 1898 udzielonych kredytów:

	zł. w. a.
stow. Schulzego z ograniczoną poręką	527.63
w Galicyi	336.44
stow. Schulzego z nieogr. poręką	431.69
w Galicyi	204.95
stow. Raiffeisena z nieogr. poręką	106.98
w Galicyi	33.84
Ogółem w Austrii	432.86
w Galicyi	293.72

Rozdział czwarty poświęcony jest cyfram bilansów.

Ażby dać obraz ogromnego istotnie rozmiaru, jaki przybrały spółki kredytowe na wzajemności oparte, podamy naprzód cyfry ogólne, dla obu systemów i obu rodzajów poręki razem — za rok 1885 i 1898. Bierzymy rok 1885 z powodu, że urzędowa publikacja swoim niechwalebny zwyczajem ma znowu dwojaki początek okresu: w wykazie zaciągniętych pożyczek i nierozdzielonego czystego zysku zaczyna od r. 1882 poczem następuje r. 1885 i dalsze, zaś w innych pozycjach stanu biernego zaczyna od

1880 i dalej 1885 etc. — co jej jednak nie przeszkadza w zestawieniu całego stanu biernego dać nagłówkę „1880“ i otrzymać cyfrę niezgodną z sumą poprzednio podanych cyfr, które są częścią z r. 1880 a częścią z r. 1882. Ponieważ w skutek tego dopiero od r. 1885 są cyfry jednolite, przeto ten rok przyjmujemy do porównania z r. 1898:

Stan bierny:

	r. 1885	—	r. 1898
	zł. w. a.		zł. w. a.
Udziały	26,653.087	—	47,271.483
Rezerwy	9,371.988	—	28,863.051
Wkładki oszczędności	192,180.896	—	494,572.347
Zaciągnięte pożyczki	9,214.195	—	37,812.514
Nierozdzielony czysty zysk	2,587.595	—	4,408.416
Reszta pasywów	3,417.967	—	7,342.839
Suma	243,426.728	—	619,770.200

Stan czynny.

	r. 1885	—	r. 1898
	zł. w. a.		zł. w. a.

Stan udzielonych pożyczek	210,502.208	—	509,796.421
Lokacje	8,362.415	—	40,863.992
Papiery wartościowe	8,229.055	—	28,701.065
Nieruchomości	5,998.751	—	17,184.833
Gotówka	6,192.278	—	12,967.034
Reszta aktywów	4,151.026	—	10,756.855
Suma	243,426.728	—	619,770.200

Podamy jeszcze niektóre szczegóły co do wyżej przytoczonych cyfr.

Udziały najwyżej w tym okresie wzrosły w stow. systemu Schulzego z ograniczoną poręką: z 15,359,185 zł. w r. 1885 na 33,933,171 w r. 1898 — więc przeszło o 18¹/₂ mil. zł. W stow. tegoż systemu z nieograniczoną poręką wzrost był o wiele powolniejszy, prawie nieznaczny, bo z 11,738,427 w r. 1885 na 11,900,043 zł. w r. 1898. Kasy Raiffeisena, które dopiero od r. 1900 w większej mierze się rozwijają, wzrosły stosunkowo najszybciej, bo z 121,938 w r. 1900 na 1,388,269 zł. w r. 1898.

Jeżeli jednak weźmiemy wysokość udziałów, wypadającą z jednego członka, okaże się we wszystkich rodzajach stowarzyszeń spadek. Było bowiem udziału na jednego członka:

	w r. 1885	w r. 1898
w stow. z ograni. poręką systemu Schulzego	zł. 686	zł. 545
w stow. z nieogran. poręką systemu Schulzego	435	366
	w r. 1890	w r. 1898
w kasach Raiffeisena	126	77

W Galicyi, według rządowej statystyki, spada kwota udziału jednego członka: w stow. z ograniczoną poręką systemu Schulzowego z 57 w r. 1885 na 29.7 w r. 1898 — w stow. z nieogr. poręką tegoż systemu z 28.8 zł. na 26.6 — zaś w kasach Raiffaisena została ta cyfra na równi.

(Dok. nast.).

Akcyjny Bank związkowy

dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Dalszy wykaz wpłat na akcje Banku związkowego, dokonanych przez Stowarzyszenia:

Z poprzedniego wykazu	251.000 kor.
61. We Lwowie, Spółka kredyt. budown.	2.000 „
62. W Boleszowcach, Bank zaliczkowy	2.000 „
63. „ Jerdanowie, Stow. pożycz. „Praca“	2.000 „
64. „ Skalacie, Tow. zalicz. i kredytowe	6.000 „
65. „ Glinianach, Tow. zaliczkowe	10.000 „
66. „ Sieniawie, Tow. zaliczkowe	4.000 „
67. „ Męciskach, Tow. zaliczkowe	10.000 „
68. „ Bochni, Tow. zaliczkowe	1.200 „
69. „ Makowie, Stow. pożycz. „Wzaj. pomoc“	10.000 „
70. „ Złoczowie, Tow. zaliczkowe	2.000 „
71. „ Złoczowie, Kasa zaliczkowa	2.000 „
72. We Lwowie, Bank zaliczkowy	20.000 „
73. „ Lwowie, Fundusz zaopatrzenia	10.000 „
74. „ Stryju Tow. zaliczkowe	2.000 „
75. „ Grzymałowie, Kasa zaliczkowa	400 „
76. „ Rozdole, Tow. zaliczkowe	400 „
77. „ Radomyślu, Stow. oszcz. i pożycz.	2.000 „
78. „ Rudniku, Kasa zalicz. i oszcz.	400 „
79. „ Sądowej Wiszni, Kasa zaliczkowa	2.000 „
80. „ Sokalu, Tow. zaliczkowe	2.000 „
81. We Fryszacie, Bank rolniczy	400 „
82. W Turce, Tow. zaliczkowe	1.200 „
83. „ Dąbrowie, Tow. zaliczkowe	16.000 „
84. „ Katuszu, Tow. zaliczkowe	4.000 „
85. We Lwowie, Lwowskie Tow. zaliczkowe	400 „
86. „ Lwowie, Tow. wydawnicze	400 „
87. W Mikołajowie, Kasa zaliczkowa	400 „
88. „ Krakowie, Związek handl. Kolek roln.	400 „
89. „ Ustrzykach dolnych, Tow. zalicz.	1.700 „
90. „ Mcnasterzyskach, Tow. zaliczkowe	1.200 „
(C. d. n.).	
Razem	867.500 kor.

Rozmaitości.

Książeczki wkładkowe pocztowej Kasy oszczędności nie mogą służyć jako wadyum, na co uwagę sądów wyraziło Ministerstwo sprawiedliwości rozporządze-

nem z 16 października 1901 r.; książeczki te bowiem nie mogą być ani zajęte ani obciążone prawem zastawu, a to w myśl artykułu 17 ustawy z 28 lutego 1882 r. Dz. u. p. N 56.

Może okoliczność ta odciągnie część kapitałów wkładkowych, szukających lokacyi w nisko oprocentowanej pocztowej Kasie z uszczerbkiem dla krajowego kapitału obrotowego i pomocy kredytowej, mimo istniejących miejscowych instytucy w kraju dających, wszelką gwarancją dla wkładek.

(J. S.).

Ruch stowarzyszeń.

Posiedzenie Zarządu funduszu zaopatrzenia funkcyjnaryuszów stow. zarob. i gospodar. odbyło się dnia 11 października pod przewodnictwem prezesa p. Dra Tadeusza Skałkowskiego. Obecni członkowie Zarządu: Łaski Kazimierz, Osiński Michał, Ks. Reszetyłowicz Filemon, Ruszczyński Gwido, Terenko czy Władysław i Ulmer Narcyz.

Po skonstatowaniu kompletu przystąpiono do porządku dziennego.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto bez zmiany.

P. Narcyz Ulmer złożył sprawozdanie z czynności biura za czas od ostatniego posiedzenia, między innymi o podwyższeniu należności stemplowych, tudzież o ekwiwalencie należnościowym, przeciw czemu wniesiono rekurs, dotąd nie załatwione, wreszcie o innych czynnościach biura. Na wniosek referenta uchwalono wypłacić udział l. 189 dnia 1 listopada 1901 r.

Następnie odczytał tenże referent zamknięcie rachunków za r. 1900/1 sprawdzone już przez komisyję rewizyjną — co przyjęto do wiadomości.

Uchwalono przyjąć do funduszu nowych członków:

1. Puł Józefa (Tow. zal. Drohobycz);
2. Aiszerową Julię (Tow. zal. Drohobycz);
3. Građa Walentego (Kasa zalicz. i oszcz. Łańcut);
4. Łyżbickiego Józefa (Tow. oszcz. i pożycz. Cieszyn);
5. Szudrzyka Ludwika („ „ „ „);
6. Naglika Franciszka („ „ „ „);
7. Czepiela Antoniego (Bank zal. Lwów);
8. Tomanka Bronisława (Bank zal. Lwów);
9. Zbigniewicza Waleryana (Tow. zal. Liśko);
10. Kadajskiego Jana (Tow. zal. Podhajce).

Jednemu z członków funduszu, uchwalono wypłacić pożyczkę w kwocie 8.000 kor. ubezpieczoną na hipotecę realności i na udziale — drugiemu zaś odmówiono.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, gdy nikt głosu nie zabrał — posiedzenie zamknięto.

Posiedzenie Wydziału Związku odbyło się dnia 18 b. m. pod przewodnictwem Prezesa p. Biechońskiego. Obecni członkowie Wydziału pp.: Dr. Jabłoński Jacek, Kusiba Eugeniusz, Dr. Lechowski Wiktor, Łaski Kazimierz, Ks. Reazetyłowicz Filemon, Sękowski Stefan, Szczepański Piotr, Terenkoczy Władysław i Żardecki Bolesław.

Ze strony biura: Sekretarz p. Ulmer Narcyz i lastrator p. Domagalski Ignacy.

Usprawiedliwili nieobecność swoją pp.: Filasiewicz Hilary i Romanowicz Tadeusz.

Na wstępie zawiadomił p. Przewodniczący że czynności biura w roku bieżącym znacznie się opóźniły a to najpierw z powodu obłożnej słabości a potem wyjazdu do wód Sekretarza Związku tudzież z powodu słabości Administratora wydawnictw, skutkiem czego nieobecność pierwszego w biurze trwała prawie ośm miesięcy a drugiego trzy miesiące, wreszcie stałe urzędujący Zastępca Prezesa jako Członek Rady państwa także przez kilka miesięcy nie mógł urzędować w biurze Związku. — Te wszystkie przeszkody spowodowały tak znaczne opóźnienie w zwolaniu posiedzenia Wydziału, zgromadzenia Delegatów i w wydawnictwie statystyki.

Na życzenie, wyrażone przez p. Kusibę, poparte przez innych członków Wydziału, przyrzekł p. Przewodniczący zarządzać posiedzenia Wydziału w miarę możliwości co dwa miesiące.

Protokół ostatniego posiedzenia Wydziału (18 maja) przyjęto bez zmiany, przyjęto również do wiadomości sprawozdanie z czynności biura za 6 miesięcy.

P. Terenkoczy złożył sprawozdanie z czynności Komitetu założycieli Banku związkowego. Po szczegółowej dyskusji powzięto uchwały, zmierzające do ukończenia wpłat i zwolania konstituującego zgromadzenia akcyjno-naryszów.

Kraj. Towarzystwu naftowemu uchwalono przesłać kwotę 200 koron na koszt sprawozdania do kraju zwałk ś. p. Stanisława Szczepanowskiego b. Prezesa Związku.

Na wniosek Sekretarza uchwalono wyłączyć z roczników statystycznych sprawozdania roczne z czynności Wydziału i ogłaszać je drukiem osobno dla stowarzyszeń związkowych i Delegatów. — Sprawozdania z czynności Wydziału i sprawozdania lustracyjne, stanowiąc będą odąd jedną całość.

Na podstawie udzielonego przez Wydział upoważnienia, zawiadania Prezydum, że przyjęło do Związku po dokonanej już lustracji:

Towarzystwo zaliczkowe w Chrzanowie;

Towarzystwo zaliczkowe „Pomoc“ w Dębowcu i upoważniono Prezydum do przyjęcia Banku parcelacyjnego wa Lwowie.

Z porządku dziennego wysłuchano szczegółowych sprawozdań z lustracji, dokonanych w ostatnim okresie, i po powzięciu uchwał, obchodzących Zarządy odooných stowarzyszeń, przyjęto sprawozdanie do wiadomości.

Termie XXVII Walnego zgromadzenia Delegatów oznaczono na 13 i 14 grudnia b. r. z porządkiem dziennym, ogłoszonym w okólniku (na wstępie dzisiejszego numeru).

Po przeprowadzonej dyskusji nad wewnętrzną organizacją biura, uchwalono przedłożyć Walnemu zgromadzeniu preliminarz budżetu na rok 1902.

W końcu przeprowadzono dyskusję nad wnioskami Wydziału do punktu VIII porządku dziennego Walnego zgromadzenia.

XXVII. Rocznik statystyczny, stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w Galicyi i W. Ks. Krakowskiem za rok 1900 wyjdzie z druku w bież. miesiącu.

Cena egzemplarza zbrozor. 4 kor. (dla Stowarzyszeń należących do Związku tylko 3 korony) z przesyłką pocztową.

Uprasza się o wczesne nadsyłanie przedpłaty, gdyż ze względu na wielką ilość odbiorców i pośpiech w wysyłce, nie możliwym jest zamówionych egzemplarzy wysłać inaczej, jak za pobraniem pocztowem, co jak wiadomo podraża znacznie kosztu przesyłki.

Egzemplarze z góry zapłacone otrzymają Szan. Odbiorcy bez kosztów przesyłki pocztowej.

Administracya Wydawnictwa
Związku stow. zarob. i gosp.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych:

Wykreślenie:

Lwów. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza, że firma: „Bank kupiecki we Lwowie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“ została dnia 17 września 1901 wykreśloną z rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

(Uchwała z d. 20 września 1901, l. cz. firm. 1.655 stow. II. 160).